

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenšči ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravništvo, na katere naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

O domači stvari.

II.

Naši slovenski ultra-liberali.

Zadnjič smo v obrambo govorili nekaj odločnih besedij z našimi klerikalci, denes naj isto tako v obrambo govorimo besedo od srca in poštenega prepričanja onim našim privrženikom, ki so intransigenti, za nobeno slogo s klerikalnimi sorojaki, temuč liberalci do zadnje konsekvence, ne glede na druge okolnosti, v katerih je narod slovenski. Število teh sicer nij ogromno, ali vendar smo prejeli o tem toliko pisem, da se nam potrebno zdi, še enkrat ob kratkem prositi te — sosebno mej mlajšo inteligencijo broječe se — sorojake in prijatelje, naj naše stališče preudarijo in se oni nanj postavijo, ker izkustva nas prepričujejo, da ga imamo za edino pravo, edino za nas Slovence mogoče.

In naše slovensko stališče je sedaj in more biti v sedanjih neugodnih časih edino to, kar je sloveči magjarski patrijot grof Štefan Szechenyi rekel svojemu narodu: Skrbimo najprvo, da svojo narodnost ohranimo in utrdimo, kajti izgubljeno svobodo si lahko privojujemo zopet a narodnost enkrat izgubljena, je na veke izgubljena.

In po tem so ravnali vsi narodi, tudi Nemci, kateri se nam skušajo rogati in nam „nationalitätenkultus“ in druge fraze ob glavo mečejo. V poslednji vojski proti Francozom kjer je šlo za utrjenje nemške narodnosti, bili so edini ultramontanci in liberalci, vsi

so bili samo Nemci. Bismark je bil samim Nemcem do leta 1866, dokler nij narodnih uspehov pokazati mogel, prava slika in prilika reakcionarstva, a sedaj je svojemu ljudstvu polu „bog“, ker ga je narodno utrdil. In naši avstrijsko nemški liberalci, kako so negovali in za intrigo porabili največjega ultramontana, stvaritelja ranjega konkordata, kardinala Rauscherja samo ker je sovražnik Slovanom.

In Francozi? Njim gotovo ne bode nihče pameten odrekal, da niso liberalni, ker ideja enakosti, svobode in bratovstva, je od njih izvirala. A kako so se obnašali, ko je bil njih narod tujcem v nevarnosti. „La defense nationale“ — narodna bramba grmelo je po Sedan preko vse Francoske in tako radikalno-liberalni Gambetta, kakor klerikalec pariški škof so zajedno in skupno parolo dali: sedaj je narod francoski v nevarnosti, sedaj smo mi vsi prvič Francozi, delati nam je edino, da tujca odpravimo. Tako je tudi pri nas.

Isto v Italiji. Ko so leta 1848 Italijani v kratki zmoti od novega papeža pričakovali zedinjenje Italije, rokopleskala je cela liberalna mlada Italija, Mazzini na čelu, papeštvu, baš ker jim je narodno zedinjenje, narodno vprašanje bilo prvo vprašanje. A mi bi se dali frazam slepiti na edin dobiček našega smrtnega sovražnika?

S kratka: narodni boj gre v prvi vrsti povsod. Mi moramo sicer gledati, da se nam zastava svobode ne onečasti, mi ne smemo in nečemo reakcionarnim težnjam

pota odpirati, — a poleg te brige ne smemo glavnega cilja iz vida pustiti, namreč svoje eksistence kot narod. V tem boji pak smo vsi udje narodovi, da katerekoli barve enako zanimani, torej moramo zavezniški biti.

Mej temi, katerim naše denašnje besede veljajo so politični idealisti in pa nihilisti. Idealisti, pošteni in dobri ljudje, bodo čez nekoliko let, ko v praktično delo pridejo tako mislili kakor mi sedaj, če ne bodo po nesreči v drug razred, namreč mej nihiliste prišli. Mej te štejem mi one narodnjake, ki na vse zabavljajo, vse prekritikujejo, drugim pogum jemljó, vedno pridigujejo, da to nij nič, ono nič ne velja, — sami pa ali niso zmožni delati ali so pa — leni. —

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 30. januarja.

V **državnem zboru** je bil 29. jan. sprejet predlog poslanca Russa, naj se katoškiemu duhovenstvu plača — kongrua — poviša, in naj vlada v tem smislu zbornici posebno postavbo predloži.

V **Ofenheimovi** pravdi je bil minister Banhans zaslisan. Obstal je, da je potegnil 6000 gld. pri češki severni železnici, o mnogo omenjenih 4000 gld., pa se nij hotel domisliti. Zagovornik Neuda, ga je vprašal, koliko je minister dobil pri hipotekar-rentenbanki. Banhans pravi, da 5000 gl. Več ga je še hotel vprašati, a predsednik nij pustil. Škoda, bi bili še več zvedeli, kako nesebične ministre nam daje ustavoverna stranka.

Listek.

Pisma iz St. Peterburga.

(Izv. dopis „Slov. Naroda“.)

V.

Teško, a koristno nam je priznavati, da smo včasih Slovanje leni. Teško, ker lenjivost mej nekrepostmi človečanstva nij malenkostna, da v razvitji njegovih sil celo jako zlobna, ker se celo naravnemu principu „živi sam najprej“ protivi; koristno, ker nam je le tako upati, da se skoraj tradicionalnih svojih slabostij otresemo, če si žalostne njih nasledke vedno in vedno predstavljamo naslikane živimi barvami. Tudi to nam uže more biti v tolažbo, da smo sploh uže tako daleč prišli, da vidimo in čutimo, kaj nam hoče vrat zadrgniti.

Uredništvo „Sl. Naroda“ je uže meseca junija 1874, če se ne motim po inicijativi Slovincem znanega ruskega profesorja, objaviti izvolilo, da se namerava v St. Peterburgu izdajati „slavjanski zbornik“, to je, perijodičen obširen žurnal po zvezkih, ob-

segajočih članke vseh plemen slavjanskih, a pisane le na ruskem jeziku. Nekaj nedelj nazaj je zopet moj tukajšnji prijatelj v dopisu od tukaj opomnil, da upa, da se bodo tudi Slovenci tega dela udeležili. A kakor se meni hoče dozdevati, slovenski pisatelji niti uredništva, niti koga drugega ne hočejo slušati; iz kacih uzrokov, jaz ne vem, no ne bom se motil, če bi ugibal, da pripisujejo tem zavajam premalo važnosti, govore v svojih predsedkih: „To je samo košček mladih spletenj, alias: Majarjevih domišljij!“

Na dušo! stavljal bi jo, da se nijsem zmotil, da je v resnici kateri tako govoril. Slovenci smo s svojim „panslavizmom“ uže daleče, in za to se nam prišedšim v tuj slovanski svet, če je takim težnjam prijazen, dobro godi; če ne, si vsaj prijatelj na tistem kmalu pridobimo, ki nas in naše želje spoštujejo in čutijo — z nami „nosijo življenja pezo“. No tako lepo še mej slovensko inteligencijo tudi nij, kakor si nekateri domišlujejo in jaz preživo čuvstvujem in radi tega prebitko žalujem, da bi vam mogel zamolčati, kar sem doživel mej mla-

dimi, vnetimi Beškimi študenti, odpravljaje se v Rusijo: „Slovenija“ je zborovala. Tedanji njen predsednik predlaga ustrojenje jugo-slovanskega društva s žarom svojih prepričanj. Proti njemu govori drug slovenski dijak, govori prelepo slovenski, obnaša se poleg teatralno — a zmisel njegovega govora — — risum teneatis! — Zakaj bi se neki Slovenci (morebiti je hotel celo reči: „Krsnjci“) pajdašili z drugimi Jugo-slovani, mi imamo Preširna etc., katerih ne smemo nikdar odstopiti . . . Sramota! sem si mislil; na homerični smeh nekajk poslušalcev me je nekaj potolažil in razve tega dobro znam, da velike ideje rijejo in se nezametno utelesujejo, preziraje svoje male protivnike, misleče se bogove, a soče muhe.

A tudi mej izobraženimi je o tem obziru še dovoljno korenite ledine, ergo treba dela.

Z namenom, podpirati blagi celj, odpravil sem se pred malo dnevi k — predsedniku tukajšnjega slavjanskega blagotvorniteljnega komiteta, k prečastitemu gospodu Ivanu Petroviču Kornilovu.

Dragi Slovenci! ne zamerite mi, vi Ru-

Vnanje države.

V *srbski* skupščini je bil predlog izročen, naj se da pravica zborovanja in združevanja, naj se javni poduk pospešuje, policija od pravosodja loči, poljedelstvo zboljša, in davek pravično razdeli. — Za ta predlog je voljen poseben odbor.

Krimski Tatarji, ki so iz strahu pred rekrutovanjem pobegnili na Turško, hočejo se vrniti. Ker so na svojem begu prodali skoro zastoj svoje imetje, bodo si zdaj težko napravili nova gospodarstva. Ruska vlada je v tem ogledu ustanovila že pomemben odbor.

Španska vojska Alfonzova je začela proti Karlismu delati. Vzela je Puelo na potu v Pampelona. Karlismi se brez boja umikajo, a pričakovati je kmalu večje bitve.

Papež je letos poslal angličanskemu klerikalnemu novinarstvu 180.000 lir več podpore, nego lansko leto.

Dopisi.

Iz Goč na Vipavskem 27. jan. [Izv. dop.] Ker so uže volitve v trgovinsko zbornico povsodi na dnevnem redu, povolite mi, da tudi jaz besedico spregovorim. — Na nas Gočane je naš vladno nemčurski agitator Hren, menda hotel posebno pozornost obrniti, ker drugod je moral davkarski sluga „Štefan“ ljudstvo obdelavati, pri nas je pa omenjeni davkar gospod Hren sam ta posel prevzel.

Kakor so se povsodi drugod naši vladni agitatorji kolikor mogoče postave ogibali, isto tako pri nas, ki smo še le 2 dni pred volitvijo glasovnice dobili.

G. Hren se je najprvo obrnil do našega učitelja z vprašanjem: „Sie werden mir ja nicht entgegen arbeiten“, na kar mu je učitelj odgovoril „o zakaj“. Misleč si zdaj ga uže imam, ga je nagovarjal, naj gre z njim okolo ljudi pregovarjat. A taktni g. učitelj najde izgovor, da se mu izgubi iz pota. Gospodje ustavoverci, kje je vaša konsekvence? Če kak učitelj v narodnem smislu dela, pa vpijete kakor žrjavi: „Učitelj naj se ne utika v politiko!“ ter mu daste brco „aus dienstesrücksichten“. Če pa gre za vašo

stvar, potem ga pa še animirate k agitovanju, potem se pak politiziranje z učiteljstvom popolnem strinja.

Šel je pa tudi z dolgim nosom in pa še o pravem času. Le še en četrt ure ko bi bil počakal, ne vem, če bi bil celo kožo odnesel. Sreča njegova, da so bili nekateri mirni blizu, sicer bi bili znal s spremstvom iti od nas. Ko je naš junak nekoga pozdravil, je dobil sledeči odgovor: „Naj te h.... vzame, da te ne bom več videl“.

Mi nečemo nikakor tega nedelikatnega obnašanja zagovarjati, a veseli nas vendar, da moremo to konstatirati in sicer za to, da bo svet vedel, kaka „občna zadovoljnost“ vlada mej prostim ljudstvom, in kako priljubljeni so pri nas Dežman-Schafferjevi agitatorji, žalostne podobe. Prislepili ste si večino glasov, to je res, da ste si pa dali sami sebi moralno brco, to je tudi res. Mi vam moramo biti še hvaležni, naše ljudstvo se še nij nikoli za kak politični dogodjaj tako zanimalo, nego sedaj.

Kljubu vsem vašim „zmagam“ stojimo trdno in pozorno bolj nego kedaj poprej in boj do zadnjega trenutka, to je naša parola.

Iz Hrvatskega 29. jan. [Izvirni dop.] Kakor blisk izza daljne gore, tako tudi pri nas včasih vstane z grozečim prstom 'strah pred germanizacijo. Iz uradov in šol smo se je srečno rešili, ali Nemštvo je kakor judovska nesramnost: če ga vržeš pri vratih ven, skozi okno ti nazaj leze. Večkrat je bilo čitati v hrvatskih novinah, da v socijalnem življenju meščanskega življenja še vedno preveč prevladuje nemštvo. Sedaj pak se opozorujejo Hrvatje na novo nevarnost.

Grof Julijo Jankovič je prodal svoja velikanska posestva v Daruvaru v Slavoniji necemu nemškemu društvu za 1 milijon in 300.000 gold. Bil je ta plemenitaš, eden poslednjih narodnih bogatih plemenitašev tako zadolžen, da je bil na prodajo prisiljen. — Ta faktum je Hrvatom zopet oči odprl, da vidijo, kako čedalje več važnih imanj na Hrvatskem prehaja v nemške roke. Ti naseljeni bogati in inteligentni Nemci utegnejo hrvatski narodnosti in hrvatsko-slovanski po-

litiki nevarni postati. To izprevidajo sedaj Hrvati, za to kličejo svojo vladu na opreznost, svoj narod k večji narodni zavesti in preudarkom, kako domač kapital bolje porabiti. In za istino, treba je.

Naša vlada čedalje bolj omahljiva postaje, nema nobene energije, nobene samostalnosti. Vsak vetrič magjarske oholosti jo omami. Tega je največ kriv Živkovič, kateremu je več do tega, da se magjarski vladi ne zameri, nego do tega, da bi želje svojega naroda izvrševal in možato pred Magjari zastopal. Tako se naša vlada do sedaj nij upala postaviti o volilni reformi na sankcijo predložiti, ker Magjarom nij po godu. Isto tako nij o sklenjenih zakonih glede tiska in porot in glede prava skupljenja in združevanja ni duha ne sluha. Če narodna vlada ne bo imela več narodnega srca, potem smo malo profitirali z Mažuraničem. Kaj pomaga „poštenje“ brez čina.

Domače stvari.

— (Pogreb dr. Costov) je bil velikanski, gotovo največji, kar smo jih v Ljubljani videli. Zastopane so bile vse stranke. Iz dežele so bile čitalnice deputacije, deloma z zastavami, poslale in iz okolice je prišlo mnogo naroda. Red spreveda je bil: 1. Ljubljansk meščan s svečo. 2. Ljubljansk meščan s križem, 2 sokolca, 2 deželna uradnika z venci. 3. Godba. 4. Sokol z zastavo. 5. Rokodelsko društvo z zastavo. 6. Kat. društvo z zastavo. 7. Čitalnica z zastavo. 8. Deputacije družih društev z zastavami. 9. Deželni uradnik z vencem, 2 sokolca, 2 dež. uradnika z venci. 10. Gospodična z vencem, 2 gospodični s šepkoma. 11. Deputacija ljubljanskih gospa. 12. Frančiškani. 13. Ljubljansk meščan, ki nese rede ranjcega, 2 dež. uradnika z venci. 14. Duhovni. 15. Truplo ranjcega neseno od županov; sokolci in dež. uradniki s svečami. 16. Rodbina. 17. Uradniki ranjcega. 18. C. k. dež. vlada in c. k. dež. šol. svet. 19. Deželni odbor in deželni poslanci. 20. Odvetniška kamora. 21. Častniki. 22. Mestni zastop Ljubljanski. 23. C. kr. kmetijsko dru-

sije in sploh njenih zavodov ne poznate. Tak sem tudi jaz prišel sem in zdaj se trudim in trudim ta bratski narod, njegove šege, njegove misli, njegove institute, sploh njegovo zemljo in njegov bit spoznavati, kar gre dovoljno po času. O slovanskih dobrodejnih komitetih sem uže doma slišal, a njihovih celj, njihovega ustroja nijsem vedel natanko. Najkrajši pot, najgotoviji pot — iti na vir. Motil se nijsem, prejel sem zanesljivih dat o tem, o čemer sem jih želel, in pride doba ugodna, da bom tudi vam udelil nekoliko svojega bogatega deleža.

Snježemu v prednji sobi vso kožuho vino — toplo a drago —, odkaze se mi prekrasna dvorana, salon s tako upravo, kakoršne se še ne spominjam, da bi jo bil videl. Sedim, čakam nekaj minut, radoveden sem, oziram se križem — a vtis je prevelik, povedati bi vam o tem blesku malo mogel. Slišim stopati in vidim gospoda resnega obraza, a ne neprijaznega; krepkega, srednjega vzrasta — mož v pravem pomenu besede. Nekako boječe se predstavljam, kakor „škorec“; no moja boječnost se nij opravičila. Častiti gospod srednje starosti vzame me precej soboj v svoj kabinet, v katerem

mi je bilo precej lažje pri srcu; prišel sem namreč v sebi v znan navaden svet — bilo je polno knjig in kart zemljepisnih itd.

Razgovor pričneva. Prijaznost gospoda na toliko častnem mestu me ohrabruje, jezika sponse se mi razvežejo in govorim, kolikor je sploh mogoče po pol letu govoriti v jeziku bratskem, a vendar novem; govorim vneto, živo opisovaje dobro in gorje materskega svojega slovenskega naroda, njegove težnje, posebno na polji njegove literarne delavnosti. Bilo mu je vedno prijetno uznati prijazna odnošenja Slovencev k Hrvatom in Srbom, veselilo ga je tudi, ko sem mu pravil, da naša slovenska mladina vsaj po večini gori za vseslovanski jezik, če tudi dobro ve, da se bomo do njega dokopali le z velikim trudom, posebno, če ostanejo različna plemena še dolgo tako ne blagorazpoložena k pismu cirilskemu, kakor se še zdaj kažejo, in da smatra za tacega ruski jezik. Dobro mu je dejalo, ko sem mu razkazoval, da je nekdanji „Glasnik“ prinašal odlomke ciriličnega berila — (da sedanja „Zora“ tako ne dela, je po mojem prepričanju velik nazadek in kvar) — da na Slovenskem izhaja celo list z imenom „Slav-

jan“, kateremu je glavna naloga zbliževati vse Slavjane v pismu in slovstveni dejateljnosti, katerega jezična in pismena mešanica je za ljudi, hoteče na papirji razumeti narčja slovanska, neizmerne važnosti, v praktičnem izučenju n. pr. ruskega jezika ne služi tako dobro, mene vsaj so njegove forme jako motile, itd.

„Vot Vam velikolepnoje stremlenje Vašega otečestvenago naroda i jego predstavitelj obrazovanosti“ — odgovoril mi je častiti mož z živahnostjo. Tak blag namen ima tudi društvo, kateremu mi je čast velika biti predsednikom. Podpirati slavjanske nam brate v sodružnem delovanju, katero bi nas privedlo k lepšji bodočnosti, kakor je naša prošlost, to je zadača, katero smo si izvolili rešiti po naših močeh. Slovstveno objedinenje vseh Slavjanov, poprijemati se ciriličnega pisma, slavjanskim zvukom toliko primerne, je „conditio sine qua“ nam ne zasije nikdar žar srečnejih dnij, čem kakoršnih je polna zgodovina naših dedov. Od ruskega naroda nij sebičnost, nij kaka sibodi druga zakotna korist, če on goji

štvo. 24. Uradi, profesorji in učitelji. 25. Domači posli. 26. Tuji posli. 27. Drugi žalujoci. Več prihodnjšč.

— (Dramatično društvo.) Knjige za ude dramatičnega društva se že tiskajo. V imenu blagajništva prosimo, naj čč. gospodje udje po poštnih nakaznicah blagovolijo poslati blagajniku slov. dramatičnega društva gospod Žagarju letni donesek 2 gl. Ob enem ponavljamo prošnjo, da vsak skuša novih udov pridobiti.

Razne vesti.

* (Ponarejevalec denarjev), ki je dvajsetice v model vlija je delal, bil je 28. t. m. v Trstu zasačen in zaprt.

* (Število rojenih dvojčkov in trojčkov v Avstriji.) Ženska rodovitnost v Avstriji baš nij mala in vsled tega nasleduje, da prebivalstvo vedno narašča, ker število rojenih presega število umrlih. Statistični zapisniki o tej zadevi podajajo čudovite rezultate. Tako je bilo na pr. leta 1872. v Avstriji rojeno 18.530 dvojčkov, (17.775 živih in 755 mrtvih). V prvi vrsti dvojčkov ima tu pred vsem Galicija 5288, potem Češko 4514, Morava 2032, dolnja Avstrija 1804, Štirsko 1058, Bukovina 584, Šlezija 536, gorenja Avstrija in Tirole 488, oziroma 482 dvojčkov. Kranjska 380, Koroška 352, Dalmacija 270, Istria 232, Goriško z Gradiško 204, Solnograd 128, Trst z okolico 104, Vorarlberg 48. Špeci-jelno je bilo nezakonskih dvojčkov 2076. Trojčkov je bilo pak rojenih v omenjenem letu 387 (mej njimi 21 mrtvih), četvorčkov celo 16, in sicer v Galiciji 12, v spodnji Avstriji 4. Glede porodov po spolu so bili v enem porodu 4 dečki, en porod 3 dečki in 1 deklica, 2 dečka in 2 deklici, 3 deklice in 1 deček.

* (Živinska kuga na Hrvatskem) še vedno v mnogih krajih zagrebškega, sisečkega, belovarskega, reškega, požeganskega okraja razsaja. Vlada menda tudi premalo odločnosti razvije v zatrti te pogubne bolezni.

* (Smrtna obsodba morilec Freutha), ki je nedavno v železniškem vozu mej Olomucem in Prostějovem na Moravskem umoril zavrtno v vagonu poleg njega spečega kupca J. Kačera, ter ga oropal, kakor smo o svojem času poročali, je bila tudi od cesarja potrjena, dasiravno je oče morilec prosil za njega pomiloščenja

pri cesarji. Zadnji morilec, ki je bil obešen v Avstriji, je bil cigan Janeček v Plznu na Češkem. O poslednjih trenutkih Freuthovih se poroča: Ko se je izvedelo, da je Freuth na smrt obsojen, obiskal ga je takoj židovski pop Hroška, ker je morilec jud. Freuth mu je rekel, da obžaluje svoj čin in da izprevidi, da le smrt to more popraviti. V sodnijski komisiji, ki se je ustanovila k Freuthovem odpravljenju, je dež. sodnije svetovalec Schütz in Dvořák, svetniški tajnik Korel, zapisnikar in sodnijski zdravnik dr. Maday. Židovski pop je popoldne v petek obiskal Freutha, ga tolažil in napominjal k spokorjenju. Freuth se mu je izrazil, da je pripravljen na smrt, ki zbrise njego krivdo. Prosil je tudi svojega izpovednika, naj naznani njegovim staršem njegovo spokorjenje, ter je prosil, naj mu postavijo nadgrobni spomenik. Spominjaje se svojih staršev, je bridko jokal, ter obžaloval, da jim je pripravil tolikanj sramote. — Ko so mu prečitali smrtno obsodbo, zgrudil se je na tla, kajti nadejal se je še vedno pomiloščenja. Na to je prosil, da se smrt odloži. Ko so ga prašali, hoče-li duhovna, je prepustil to sodnijske komisiji. Popoldne je bil jako miren. Odpravi ga pak brnski rabelj, ki je uže prišel v Olomuc. Obesili ga bodo v nekeje malej trdnjavi olomuške, na dvo-rišču, kakor veleva nova postava za židovjem. Pristop imajo samo sodnijski uradniki in nekatere osebe, ljudstvo ne sme več gledati.

* (Bogata dedščina.) Prav redka sreča je zadela poročnika polka granatnikov ruske garde v Moskvi, z imenom Estko. Nek bogat njegov žlahtnik je umrl v Ameriki, po imenu Koščiusko, ter mu zapustil kakor svojemu edinemu sorodniku dedščino enajstih milijonov dolarjev. Poslanik ameri-kanški v Petrogradu ga pozivlje, naj se pre-skrbi z dotičnimi potrebnimi dokazili, da se mu izroči dedščina.

* (Ženska univerza v Peterburgu.) V Peterburgu se je ustanovilo društvo, ki ima namen, založiti univerzo za ženske.

* (Nevarna zbornica.) V Berlinu so 27. januarja sedeli nemški poslanci v zbornici in posvetovali se. Kar se od stropa odtrga kos stukature in pade na tla. Po sredi je enega poslanca samo na pol zadelo, kajti, ko bi bil odkrušen kos zida pal komu „očetov domovine“ na glavo, bil bi ga ubil. Slabo zidajo Nemci svoje zbornice, najvažnejša poslopja.

* (Vi har.) V Londonu in na Angleškem je bil 23. januarja tak velik vihar, da

se je francoska barka „Marie Reine“ vtopila s kapitenom in 14 možmi vred, ki so našli v morji moker grob. Več ladij pa je poško-dovanih.

Vabilo.

8. februarja popoldne ima učiteljsko društvo za okraje Kozje, Sevnica in Brežice pevsko vajo na Vidmu v šolske sobi. Pevalo se bode: „Glas domovinski“ in „Moj sabljici“. K tej vaji se uljudno vabijo čestiti članovi omenjenega društva.

Sevnica, 28. januarja 1875.

Ivan Kunštič.
pevovodja.

Poslano.

Ozdravljenje raka.

Podpisanima je Jarnej Flis, živinozdravnik iz Doba, kobili, ki ste imeli na visoki stopinji strdnega raka z izrastki na podplati, da se je uže mislilo, da ste izgubljeni, po marljivem in neutrudnem prizadevanju tako izvrstno in do dobrega ozdravil, da nij nobenega sledu na rogu spoznati in tudi kopito se nij nič pokvarilo. Tako s tem njemu priznано in zasluženό hvalo pričujeva, ter ga slehernemu, ki ga potrebuje v ozdravljenji živine toplo priporočava.

Trzin 12. januarja 1875.

Janez Kecelj po domače Lukan,
občinski odbornik.

Janez Colnar po domače Matijček,
občinski odbornik.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodecu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-

najgorkejše želje, da bise Slovani, pisoci latinicoj, oklenili našega pisma; je naše najvernejše prepričanje, da drugači se ne ohranijo po navadnih sredstvih kot naši plemeni-ki — zadušil jih bo element uže edini v svojih najviših celjah — element germanski ali latinski.

Pospeševati to mejusobno spoznavanje Slavjanov pismeno izobraženih, osnoval je st. peterburški oddel slavyanskega blagotvoriteljnega komiteta društveni žurnal „Slavjanski zbornik“, v katerega lahko pošiljajo vsi slavjanski literati svoje spise, in mi jim ne bomo le hvaležni, bomo jih tudi nagraždali po vsej moči gmotnega sotojanja našega občestva; saj dobro vemo, da mej malimi narodi slovstvena delavnost malo nese, pač pa mnogo požira založnikom svojih del.

Mislimo, da bo vsak o slavjansko pleme zastopano v našem žurnalu, zastopano po vrednosti in lepoti spisov, katere pošljejo njegovi pisatelji. Gotovo ste znani s svojimi občestveniki, kateri slujejo pri Vas odličnimi pisatelji; a če bi to ne bilo, Vi jim lože pišete, ali privatno ali v kakem časopisu, da mi jako želimo, da bi nas

ne prezirali, temveč po zmožnosti podpirali, marljivo pisali, pisali o različnih predmetih, a posebno o običajih, o kakovosti zemlje, o noši, o kulturnem stanji, o važnosti lege posameznih krajev, o posebnih lastnostih svojega plemena. Prilagati bi bilo koristno dotičnih slik, kolikor bi bilo največ mogoče in tako bi se sprožila delavnost slovstvena vseh Slavjanov v takej meri, da mi še zdaj ne moremo odločiti o važnosti njenih nasledkov.

Nam Rusom navadno obrazovanim sta iz mej Slovencev dobro znana samo Majar in Terstenjak, o drugih ravno dosti ne vemo, razen istih, ki se pečajo z visokimi naukami, isti gotovo poznajo Vaše učene pisatelje, profesorje univerz. Naznanite torej, da bi vsi stopili v naše kolo, a povdarjam še enkrat, odličnejši Vaši pisatelji, da Vam bodo na čest pri naših bralcih. Naše ljudstvo ima obilo berila, je nekako razvajeno, in če bi spisi ne bili interesantni, izgubil bi sam predmet zanimivost, čitatelji bi se ohladili pri takej lektiri. Obrazovanim, lehkim čitateljem dopadajo se posebno potopisne črtice, če so prijetno

sestavljene. A delo tako nij ravno trudno. Če rusko ne znajo pisati, pišejo naj na svojem narečji, za prestavo bomo mi skrbeli, saj je nas Slovencev več v Rusiji. Tako blizu mi je govoril čestiti g. predsednik st. peterburškega oddela blagotvoriteljnega slavyanskega komiteta. Ko je Tantal razgovore begov začel raznašati, kaznil ga je mogočni Jupiter brezusmiljeno z vednim gladom in žejo, vstavivši ga do ustnic v čisto vodo in okroživši ga z prekrasnim plodom, vedno umikajočemu se mu, če ga je hotel shvatiti. Jaz sem jo prav po Tantalovo naredil, priobčivši razgovor z čestitim gospodom J. P. Kornilovim. A prepričan sem, da čestiti gospod nij tako srdit, kakor stari Jupiter, on mi ne bo zameril, da sem se predrznil, napisati o njem te vrstice svojim dragim rojakom. Moj namen je blag, — hotel sem Vas, čestita gospoda, kateri se smete imenovati slovenskimi pisatelji podregati, kar mi tudi Vi oprostite, i Vas še bom nadlegoval, dokler ne vidim, da slušate svojega pesnika:

„Gani se! Komur je mar zahvale prihodnjega vnuka,
Gani se! Kogar je sram zasmehevanje rodu.“

Fr. M. Štifter.

stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih
osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.
Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesciere Du Barry v mnogih slučajih na-
gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in
grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d.
pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v
scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih
in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in
in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-
nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu.
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen
mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesciere je ozdravila večletne
i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,
bolne čutnice in vodenice. Prepričan sem se sam gledé
vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesciere du Barry
vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimperm, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je užel bolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalesciere du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesciere du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor
medicne na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
„Berliner Klinische Wochenschrift“ od
8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Ara-
bica“ (Revalesciere). Dete je v 4. mesecu vedno več
in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila
mijšo bila v stanu odpraviti; toda Revalesciere ga je
ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem
let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in
hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,
na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji
dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznačnejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljaji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na
rokah in nogah i. t. d.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraščanih in otrocih prihrani 50krat več na
ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.
— Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr
a 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolates v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta-
so 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dra-
viji, Wallischgasse št. 8, v Ljubljani Ed
Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v in-
braku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birn-
bacher, v Lendži Ludvig Müller, v Mariboru
M. Moric, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanz-
meyer, v Temišvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih,
tudi razpošilja dunajski hiša na vse kraje po poštah
nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 26. do 28. jan.:

Val. Tavčar, c. kr. okr. glavarstva tajnika
dete, 2 l., na jetiki. — J. Kopečnikova, dete nad-
zornika smod. fabrike, 2 l., na vnetici grla. — Jer.
Mohar, delavsko dete, na pljučnem vnetju. — Jov.
Weis, pivovarniški vodja, 24 l., na jetiki. — Anton
Jakše, dete priv. uradnika, 4 l., na vnetici grla. —
Jov. Karlova, dete kavar. vdove, 1 l., na osepnicah.
— Vikt. Rappetova, dete fabr. delavca, 1 mes., na
vnetici grla. — Dr. E. H. Costa, advokat, 43 l., na
želodnem raku.

Tržne cene

v Ljubljani 30. januarja t. l.

Pšenica 5 gld. 20 kr.; — rež 3 gld. 50 kr.;
— ječmen 3 gld. — kr.; — oves 2 gld. 20 kr.; —
ajda 2 gld. 90 kr.; — prosó 3 gld. — kr.; — kuzuza
3 gld. 30 kr.; krompir 2 gld. 40 kr.; — fižol 5 gld.
60 kr.; masla funt — gld. 51 kr.; — mast — gld.
48 kr.; — špeh frišen — gld. 34 kr.; — špeh povojen
— gold. 42 kr.; jajce po 2½ kr.; — mleka bokal 10
kr.; govednine funt 29 kr.; — teletnine funt 24 kr.;
svinjsko meso, funt 23 kr.; — sena cent 1 gld. 35
kr.; — slame cent 1 gold. — kr.; — drva trda 7 gld.
— kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 30. januarja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	65	„
1860 drž. posojilo	—	—	„
Akcije narodne banke	954	—	„
Kreditne akcije	215	—	„
London	111	—	„
Napol.	8	91	„
C. k. cekini	5	24	„
Srebro	105	90	„

Tujsca.

29. januarja:

Svrop: Stenovec iz Zagorja. — Pajk iz Litije. — Musger iz Trebovelj.
— Hočevar iz Trsta.
Pri Slonu: Gaberšek iz Celovca. — Herzog iz Dunaja. — Kunčič iz
Ljubljane. — Urbas iz Trsta
Pri Multeti: Orešnik iz Dunaja. — Urbančič iz Preddvora. — Lušnik
iz Dunaja. — Schimblir iz Gobocega.
Pri Zamorel: Rabu iz Radovljice. — Muzager iz Gorenjskega. —
Tavčar iz Dunaja.

Zahvala.

Gospodi, ki je tako mnogobrojno udele-
žilo se spreveda moje nepozabljive soproge
dne 29. t. m., posebno tudi gospodom pevcem,
katerih mile domače glasove je pokojna tako
rada poslušala v življenji, za srce topečo nad-
grobnico izraža najtoplejšo hvalo

Matija Žvanut

z rodovino.

V Trstu, 29. jan. 1875.

(32)

St. 571.

Razpis.

Služba sluga pri sekcijah, ki
je ob enem tudi pomočni pisarniški služabnik
v deželni bolnišnici, z letno plačo 300 gld.
in s pravico do petletnic po 25 gld. se odda.

Prošnjiki za to službo imajo dokazati
svoje domovinstvo, svojo starost, neomade-
ževano življenje, dosežanje opravilo ali službo
in sosebno znanje tudi slovenskega jezika in
sposobnost za opravila služabnika pri sekci-
jah (paranje mrličev), kajti poslednje je nje-
govo poglavito opravilo. Poduk (instrukcija)
za to službo se dobi pri vodstvu bolnišnice
v pregled.

Prošnjiki naj svoje se spričali obložene
prošnje pri vodstvu deželnih dobrodelnih
naprav vložé

(25—3)

do 15. februarja 1875.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 23. januarja 1875.

Naznanilo.

Visokočestitemu p. t. občinstvu javljam,
da od 1. februarja t. l. prodajam kruh:
iz carske cvetne moke po 13 kr.
„ najbelejšo „ 10 „
„ najčistejšo „ 8 „
„ režene „ 9 „

Pri meni se tudi dobojo vsaki dan

prešane drožje (Pressgerm).

Anton Gregorc, (30—2)

pekovski mojster, št. petersko predmestje št. 85.

Razglas.

Daje se mesarjem in živinorejcem na znanje, da so slo-
veči Videmski sejmi zopet odprti, in da bo prvi na

Blaževi den, to je 3. svečana 1875.

Občinski zastop Videmski,

due 20. prosinca 1875.

(22—3)

Gabriel Piccoli, lekar „k angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

priporoča slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah. Od vsake zobne in ustne bolezni obvaruje vsakdanje rabljenje moje
ustne vode in mojega zobnega prahu, kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno
meso, da se ohrani zdravi duh sape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni
glazuri tako nevaren. Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja zobnega prahu 40 kr. (70—30)

Izleček iz Chine in Coke. Najboljši dozdej znani želodčni likér; pospeši cirkulacija, olajša prebavljivost, in podá različnim
organom in členom nova moč in novo življenje. Cena flaše 80 kr.

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici, gotovo zdravi proti vsaki prenehovalni bolezni. Uspeh mojega zdravila je
pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepričan, da je najkrepkejše in naj-
gotovejše sredstvo zoper mrzlico mej vsemi dozdej znanimi. Flaša košta 80 kr.

Pravo norveško dorševo jetrno olje, naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno. Posebno se rabi to bergensko
dorševo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofelnom, proti sušici, kroničnim izpu-
ščajem na koži in nervoznim bolečinam. Cena originalne flaše 80 kr.

Pravi Seidlitzevi prah, 1 tucat 70 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo, 1 flaša 50 kr.

Voda lancasterske lilije. (Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnih
gub, ter naredi, da vidoma zginejo. Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli, in da ozdravi naglo poke, katere se naredé zaradi suše ali
negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleta, zaradi česar jo po pravici vse dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in
rabijo. Cena flaše 1 gld.

Naročila zunaj Ljubljane na zgorej imenovane droge, kakor tudi na vse druge zdravila se, če mogoče z vračajočo se pošto
proti poštnem povzetju izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo itd. nagradijo gospodje komitenti.

Isdajatelj in nrednik Josip Jurčič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.